

Serlêdana we ya penaberiye

Agahiyên li ser Pêvajoya Penaberiye ya Giştî

We çima ev belavok wergirt?

We daxwaza penaberiye li Hollanda'yê kiriye. Penaberî tê wateya: parastina li welatekî din ji bo kesên ku li welatê xwe ne ewle ne û nikarin li welatê xwe parastinê wergirin.

Dema ku hûn serlêdana penaberiye dikin, hûn bi fermî ji hukûmeta Hollanda'yê destûra rûniştinê dixwazin. Ji bo ku hûn li Hollanda'yê bijîn hewceyê vê destûrê ye. Piştî serlêdana we ya penaberiye, pêvajoya penaberiye dest pê dike. Ev pêvajoyek qanûnî ye ku tê de hukûmeta Hollandî dinirxîne ka hûn destûra rûniştinê werdigirin yan na.

Di vê belavokê de, hûn dikarin bixwînin ka di vê pêvajoya penaberiye de çi diqewime. Hûn ê her weha bixwînin ka çi divê hunê bikin (erkên we) û hûn dikarin ji hukûmeta Hollandî çi hêvî bikin (mafên we).

Hûn bi kîjan rêxistinan re rû bi rû dimînin?

Centraal Orgaan opvang asielzoekers (COA) di dema prosedûra penaberiyê de ji bo penaxwazên li Hollandayê pêşwazî û rênîşandanê peyda dike. COA herwiha dê sîgortaya xwarin û tenduristiyê jî bide we. COA dikare we bi doxtorekê re bike têkilîyê. COA rêxistinek serbixwe ye û li ser serlêdana we ya penaberiyê biryar nade.
www.coa.nl

GezondheidsZorg Asielzoekers (GZA) rêxistin e ku hûn lê diçin gava hûn ê nexweş bin yan jî pirsên we hebin. Navendek tenduristiyê ya GZA li her navendek pêşwaziyê COA an li nêzê wê heye. GZA ji bo we hevdîtinan bi asîstanê bijîjk, hemşîre, arîkarê bijîjkî yê GGZ an jî bijîjkek giştî re pêk tîne.
www.gzasielzoekers.nl

VluchtelingenWerk Nederland (VWN) rêxistineke serbixwe ya mafên mirovan e ku ji bo temsîlkirina berjewendiyên penaxwazan hatiye damezrandin. VWN pêvajoya penaberiyê agahdar dike û rave dike, we agahdar dike û di pêvajoyê de bi we re dibe û navbeynkariyê bi rêxistinên din re peyda dike. Û di vê mijarê de bi parêzerê we re ji nêz ve dixebite. VWN li ser serlêdana we ya penaberiyê biryarê nade.
www.vluchtelingenwerk.nl
www.refugeehelp.nl

Raad voor Rechtsbijstand

Ew **Raad voor Rechtsbijstand (RvR)** piştrast dike ku eger hûn bi xwe nikaribin debara xwe bikin, hûn ji parêzerek alîkariyê digirin. RvR heqê parêzerê dide ji bo vê alîkariyê ku hûn distînin. Parêzer karmendek RvR'ê nine. Parêzer alîkariyek qanûnî ya serbixwe ye ku di prosedûra penaberiya we de alîkariya we dike.
www.rvr.org

Immigratie-en Naturalisatiedienst (IND) beşek ji Wezaretê Dad û Ewlekariyê ya Hollandayê ye. IND lêkolîn dike ka mafê we yê penaberiyê li Hollandayê heye yan na. Ji ber vê yekê hûn bi karmendan re dipeyivin ka hûn kî ne. Û çima we serlêdana penaberiyê li Hollanda'yê kir. IND çîroka weya kesane û rewşa welatê we yê jêderk dikole. Piştî wê, IND biryarê dide ka hûn dikarin li Hollandayê (demkî) bimînin an na.
www.ind.nl

Cerdevanên ewlehiyê li avahiyên IND û li navendên pêşwaziyê yê COA hene. Hûn ê wan bi unîformaya wan nas bikin. Ew ji bo ewlehiya we li wir in. Her weha hûn dikarin ji wan pirsan bipirsin ka çî bi yan jî derveyî destûr e li avahî û derdora IND û COA. Ti bandorek wan cerdevanan li ser biryara serlêdana we ya penaberiyê nîne.

Dienst Terugkeer en Vertrek
Ministerie van Justitie en Veiligheid

Dienst Terugkeer en Vertrek (DT&V) beşek ji Wezaretada Dad û Ewlekariyê ya Hollandayê ye û berpirsîyar e ji pêkanîna polîtîkaya veşerê ya Hollandî. Ger serlêdana we ya penaberiyê ji hêla IND'ê ve were red kirin, DT&V dê bi we re hevpeyvînek derbarê veşera welatê xwe yê jêderk pêk bîne.

www.dienstterugkeerenvertrek.nl

Internationale Organisatie voor Migratie (IOM) rêxistînek serbixwe ye ku li seranserê cîhanê piştgirî dide koçberan. IOM dikare ji we re bibe alîkar gava ku hûn ê bixwazin serbixwe ji Hollandayê derkevin. IOM di derbarê veşer û ji nû ve entegrasyonê de agahdariya pratîkî dide we û di rêxistîna çûna we ya ji Hollanda'yê de rêberiyê dide we. Hûn dikarin rasterast bi IOM, DT&V, VWN an jî parêzerê xwe re têkilî daynin da ku di vê yekê de alîkariya we bikin.

www.iom-nederland.nl

Li gorî zagona medenî ya Hollandayê, Nidos saziya fermî ye ku ji bo hemwelatîyên biyanî yên neresît ên bitenê parastvanî dike. Nidos pêşveçûna ciwan a ber bi xwespartinê ve kontrol dike û gava ku ew pêşkeftin raweste destwerdanê dike. Pîsporên li NIDOS-ê, li gel rêzgirtina paşzemîn a çandî, li ser berjewendîyên ciwanê yên ferdî hûr dibin. Nidos di heman demê de çavdêriya zarokên penaber ên ku ji hêla COA ve hatine wergirtin jî dike, ji ber ku mezinbûna wan a li ba malbata xwe ne baş e. Di wê rewşê de, Nidos piştgirî dide dêûbavan ku rewşa dêûbavbûnê sererast bikin.

www.nidos.nl

Dienst Justitiële Inrichtingen
Ministerie van Justitie en Veiligheid

Dienst Justitiële Inrichtingen (DJI) beşek ji Wezaretada Dad û Ewlekariyê ya Hollanda'yê ye. Ger hûn di girtîgeha koçberiyê de bin, hûn ê li avahiyek girtî bimînin. DJI vê avahiyê birêve dibe. Xebatkarên DJI bi unîforma ne. Ew ê di dema mayîna we ya li avahiya girtî de baldar bin û rêberiya we bikin.

www.dji.nl

Çi ji we tê hêvîkirin?

Di dema pêvajoyê de, girîng e ku hûn bi zelalî rave bikin ka çima pêwîstiya we ya bi parastinê li Hollanda'yê heye. Her weha ji we tê hêvîkirin ku hûn hemî delîlên ku bi we re hene yan jî dikarin bi dest bixin (wek belgeyên we an, mînakî, nameyên ku çîroka we piştgirî dikin) nîşanî IND-ê bidin.

Berî hevpeyvîna tomarkirinê, we ji IND-ê belavokek derbarê şandina belgeyan wergirtiye. Piştî hevpeyvîna tomarkirinê we ji bo serlêdana penaberiyê belgeyên girîng standine? Di vê belavokê de, hûn dikarin bixwînin ka çawa hûn ê wan belgeyan bigêhîşînin IND'yê.

Di rewşa weya kesane de tiştê heye ku divê IND li ber çavan bigire? Wê hingê hûn dikarin vê yekê ji VluchtelingenWerk (VWN) an IND re ragihînin. IND wê demê dikare tedbîran bigire, wek nimûne di dema hevpeyvînan de an jî li navenda pêşwaziyê li COA. IND hewl dide ku ji we re piştgirîya çêtirîn a berdest peyda bike.

Ji bo pêvajoya penaberiye xwe amade dikin?

Di dema Bêhnvedan û Amadekirinê de (RVT), hûn li navendek pêşwazîkirina COA dijîn.

Hûn ê li RVT muayeneyek bijîjkî werbigirin da ku hûn diyar bikin ka hûn dikarin sedemên xwe yên penaberiye ji me re bibêjin yan na. Li RVT'ê, hûn ê di derbarê prosedûra penaberiye ya VluchtelingenWerk (VWN) de jî agahdarî bistînin. VWN di pêvajoya penaberiye de rêberî û piştgirîya we dike. Ev alîkarî belaş e. Berî destpêkirina pêvajoya penaberiye, hûn ê bi parêzerê xwe re hevdîtin bikin. Parêzerê we qanûn û rêzikên derbarê penaberiye dizane. Û ji we re dibe alîkar ji bo amadekirina hevpeyvîna we ya berfireh. Ev hevpeyvîna bi IND'ê re ye ku hûn ê rave bikin ka çima hûn serlêdana penaberiye dikin. Alîkariya parêzerê we bi gelemperî belaş e.

Ger zarokên we yên 15 salî an mezintir hebin, ew ê hevpeyvîna berfireh a xwe bistînin. Zarokên we yên di navbera 12 û 15 salî de hene ku sedemên wan ên serlêdana penaberiye hebin? Wê gavê heke ew ê bixwazin dikarin hevpeyvîna xwe ya berfireh bi IND'ê re bistînin. Hûn dikarin vê yekê ji parêzerê xwe re ragihînin.

Pêvajoya penaberiye roj bi roj

Roja ku hûn bi IND'ê re hevdîtin pêk bînin, hûn ê biçin ofîsa IND. Li vir Pêvajoya Penaberiye ya Giştî (AA) dest pê dike. AA bi gelemperî 6 roj digire. Herwiha Pêvajoyek Penaberiya Giştî ya dirêjtir jî heye: AA+, ku bi gelemperî 9 roj berdewam dike. AA+ ji bo serlêdanên penaberiye yên ku IND li benda hevpeyvînek dûvdirêjtir e an hewce dike ku bêtir lêkolînan bike pêk tê. Û her weha ji bo penaxwazên ku ji ber pirsgerêkên derûnî an laşî hewcedariya wan zêdetir balê heye. Piştî RVT, IND biryar dide ka dê biçin AA an AA +.

Di dema pêvajoya penaberiye de, hûn dikarin li heman cihê pêşwaziyê ku hûn dema ku hûn ji bo prosedûrê amade bûn lê mabûn bimînin. Carinan, piştî RVT, hûn diçin cîhek pêşwaziyê ku nêzîkê ofîsa IND'ê ye. Ji bo hevpeyvînên bi IND re, hûn ê bîn bibin buroya IND'yê, xeynî rewşê ku mesafe ew qas hindik be ku hûn bikarin bimeşin. Li jêr hûn dikarin bixwînin ka çî diqewime di her roja prosedûra penaberiye de.

Pêvajoya Penaberiye ya Giştî (AA)

Roja 1: Hevpeyvînek berfireh

Hevpeyvîna berfireh axaftinek bi yek ji xebatkarên IND re ye. Di vê axaftinê de hûn dikarin sedemên serlêdana xwe ya penaberiye bi berfirehî vebêjin. IND jî dê di dema hevpeyvîna de pirsan ji we bike. Heke hûn bixwazin, hûn dikarin ji VWN'ê bixwazin ku di hevpeyvîna berfireh de bi we re bibe. Hûn dikarin bi rêya parêzerê xwe jî vê yekê saz bikin.

Di hevpeyvîna berfireh de wergêrek dê amade be. IND pirsan bi Hollandî dipirse. Wergêr van pirsan werdigerîne zimanekî ku hûn jê fam bikin. Wergêr bersivên we werdigerîne Hollandî. Wergêr serbixwe ye, li IND'ê naxebite û ti bandorek li ser biryara serlêdana we ya penaberiye tune. Girîng: Eger hûn û wergêr nikaribin hevdu rast fêhm bikin tavilê ji me re bibêjin. Piştî IND dê hewl bide ku wergêrek din amade bike. Girîng e ku hûn ê pirsan rast fêhm bikin da ku xeletfêmkirinek pêk meyê. Karmendê IND dê raporek hevpeyvîna berfireh çêbike. We bi hevjinê/a xwe (yê/ya zewacê) re serlêdana penaberiye kiriye? Wê gavê hûn ê her yek bi karmendek IND re hevpeyvînek cûda pêk binîn.

Girîng e ku hûn her tiştê ku nîşan dide ku hûn hewceyê parastinê ne, ji me re bibêjin. Di derbarê tiştên ku hatine serê we û çima hûn nikarin li welatê xwe yê resen parastinê bistînin dirûst bin, û rewşa xwe bêtêmasî û zelal vebêjin. Heke hûn nikarin bûyerek spesîfîk bi tevahî bi bîr bin, ji IND'yê re bêjin. Karmendên IND ji rewşa gelemperî ya welatê we agahdar in. Girîng e ku hûn li ser rewşa xwe bi axivîn: çima pêwîstiya we ya parastina kesane heye? Bi qasî ku pêkan e hûnguliyên têkildar vebêjin. Bi sedema serlêdana we ya penaberiye ve girêdayî birînên we, nîşanên laşî an derûnî hene? Ger wusa be, girîng e ku hûn ji IND re bibêjin. Dûv re IND dikare biryar bide ku muayeneyek bijîjkî pêşkêşî we bike heke IND ji bo nirxandina serlêdana we vê yekê kêrhatî bibîne. Her weha hûn dikarin bi xwe û bi lêçûnên xwe muayeneyek weha pêk bin.

Di vê hevpeyvîna de jî wergêrek amade ye. Hûn ê rapora hevpeyvîna berfireh ji IND an jî ji parêzerê xwe bistînin.

Roja 2: Gotûbejek derbarê hevpeyvîna berfireh

Parêzerê we dê derbarê rapora hevpeyvîna berfireh bi we re bipeyive. Di vê hevpeyvîna de jî, wergêrek her tiştê ku hûn û parêzer dibêjin dê werbigirîne. Ger tiştê di raporê de kêm be yan ne rast be, parêzerê we dê vê yekê bi nameyekê ji IND'yê re ragihîne.

Roja 3: biryara yekem

IND dinirxîne ka hûn mercên destûra rûniştinê ya penaberiye pêk tînin yan na. Encama vê nirxandinê dê diyar bike ka pêvajoya penaberiya we dê çawa bimeşe. 3 vebijark hene:

1. Hûn mercên destûra rûniştinê ya penaberiye pêk tînin. Hûn ê (bi rêya parêzerê we) nameyek ji IND'yê (= biryar) werbigirin ku tê de diyar dike ku serlêdana we ya penaberiye hatiye pejirandin. Hûn dikarin (bi demkî) li Hollanda'yê bimînin. Parêzerê we dê salix bike ka ev ê çawa bandorê li we bike.
2. IND ji bo lêkolînê bêtir wext hewce dike û nikare di nav 6 rojan de (an 9 rojan di AA+ de) li ser serlêdana we ya penaberiye biryar bide. IND dê pêvajoya daxwaznameya we ya penaberiye di Pêvajoya Penaberiye ya Berfirehkirî (VA) de berdewam bike. Biryara li ser serlêdana we ya penaberiye dê paşê derkeve. Hûn ê belavokek din bi agahdariya li ser vê Pêvajoya Penaberiye ya Berfireh wergerin.
3. IND biryar dide ku hûn mercên destûra rûniştinê ya penaberiye pêk naynin. Hûn ê (bi rêya parêzerê xwe) nameyekê ji IND'yê werbigirin ku tê de tê diyarkirin ku IND dixwaze serlêdana we ya penaberiye red bike. Ji vê nameyê re niyet tê gotin. Ev

name herwiha sedemên vê redkirinê û encamên wê ji bo we çi ne dê diyar dike. Parêzerê we dê vê nameyê bi we re nîqaş bike.

Roja 4: Ji biryar re Bersiva We

Ger IND niyet dike ku serlêdana we ya penaberiye red bike, vê mebestê bi parêzerê xwe re nîqaş bikin. Piştî parêzerê we dikare ji IND'yê re bersivê nivîskî derbarê biryarê bişîne. Ev nameyek e ku bi fermî niyeta IND'yê dibersivîne. Di vê nameyê de, hûn dikarin rave bikin ka çima hûn vê mebestê napejirînin.

Roja 5 û 6: biryar

Piştî xwendina bersiva we, IND dê binirxîne ka gelo pêdivî ye ku mebest were sererast kirin. Encama vê biryarê dê diyar bike ka proseya penaberiya we çawa dê berdwam bike. Hûn ê (bi rêya parêzerê xwe) nameyekê bistînin ku tê de IND encama vê nirxandinê radigihîne. Parêzerê we dê salix bike ka ev ê çawa bandorê li we bike. 3 vebijark hene:

1. Piştî ku nêrîna we di bersiva we de dixwîne, IND dibîne ku hûn şertên destûra rûniştinê ya penaberiye pêk tînin. Hûn ê (bi rêya parêzerê we) nameyek ji IND'yê (= biryar) werbigirin ku tê de diyar dike ku serlêdana we ya penaberiye hatiye pejirandin. Hûn dikarin (ji bo niha) mayîna xwe li Hollanda'yê bidomînin. Parêzerê we dê salix bike ka ev ê çawa bandorê li we bike.
2. IND ji bo lêkolînê bêtir wext hewce dike û nikare di nav 6 rojan de (an 9 rojan di AA+ de) li ser serlêdana we ya penaberiye biryar bide. IND dê li VA'yê nirxandina serlêdana we ya penaberiye bidomîne. Hûn ê belavokek din bi agahdariya li ser vê Pêvajoya Penaberiye ya Berfireh wergirin.
3. IND hîn jî di vê biryarê de ye ku hûn mercên destûra rûniştinê ya penaberiye pêk naynin. Hûn ê (bi rêya parêzerê xwe) nameyek ji IND'yê (= biryar) wergirin ku tê de tê gotin ku serlêdana we ya penaberiye hatiye red kirin. Ev name sedemên vê redkirinê û çi encamên wê ji bo we hene rave dike. Mînak, êdî destûr nayê dayîn ku hûn li Hollanda'yê bimînin û divê hûn vegehin welatê xwe. Herwiha diyar dike ku hûn dikarin çi bikin ger hûn bi redkirinê re ne razî bin. Û hûn dikarin çi bikin ji bo vegehin welatê xwe. Parêzerê we dê fermanê bi we re nîqaş bike.

Pêvajoya Penaberiye ya Giştî ya 9 roj (AA+)

IND serlêdana weya penaberiye di AA+ de dişopîne? Wê demê pêvajoya penaberiya we bi gelemperî 9 rojan digire:

- Rojên 1 û 2: Hevpeyvînek berfireh;
- Rojên 3 û 4: nîqaşkirina hevpeyvîna berfireh bi parêzerek re;
- Roja 5: biryara yekem;
- Rojên 6 û 7: ji aliyê parêzer ve bersivandina biryarê;
- Rojên 8 û 9: Biryara duyemîn

Serlêdana xwe vekişandin

Hûn dikarin di her kêliyê de serlêdana xwe vekişînin. Di wê rewşê de, çêtirîn e ku hûn bi parêzerek yan IND re têkilî daynin. Gelo hûn serlêdana xwe ji IND vedikişînin? Wê hingê hûn nikarin êdî li Hollanda'yê bimînin. Heya ku hûn ji ber sedemek din bidestûr in ku hûn li vir bimînin. Wê demê êdî mafê we yê peşwazîbûnê namîne. Gelo hûn

serlêdana xwe ya penaberiye vedikişînin? Hûn dikarin qedexeya têketinê bistînin. Wekî encamek, destûr nayê dayîn ku hûn ji bo demek diyarkirî li Yekîtiya Ewropî (EU), Norwêc, Îzlanda, Liechtenstein û Swîsre'yê rêwîti bikin yan jî lê bimînin. Piştî ku we serlêdana xwe ya penaberiye vekîsand, hûn dikarin dîsa serlêdana penaberiye bikin. Her çend hûn di bin qedexeya têketinê de bin jî.

Piştî pêvajoya penaberiye

Piştî AA an AA+, hûn ê biçin cîhek din a peşwaziya COA.

Hûn destûra rûniştinê distînin

Ger IND di derbarê serlêdana we ya penaberiye de biryarek erênî bide, hûn dikarin (ji bo niha) li Hollanda'yê bijîn. Gava we destûra rûniştinê stand, destûr tê dayîn ku hûn ê bixebitin û hûn dikarin herkiyan endamên malbatê we bînin cem we. Herwiha, COA ji we re dibe alîkar ku cîhek ji bo jiyane bibînin. Di hevpeyvînek bi COA re, agahdariya girîng derbarê mal û malbata we tê tomar kirin. Li ser vê yekê, hûn ê li şaredariyek li Hollanda'yê werin tayîn kirin. Wê demê şaredarî dê li xaniyek gunçaw bigere ji bo we. Şaredarî tenê carekê xanî pêşkêşî we dike û bi gelemperî divê hûn wê qebûl bikin. Heya ku hûn cîhê xweya jiyane hebe, hûn dikarin li navenda pêşwaziya COA bimînin. IND piştî ku serlêdana we ya penaberiye qebûl kir dê we li ser maf û erkên we agahdar bike. Karmendên VWN dikarin ji we re bibin alîkar ku hûn di civaka Hollandî de entegre bibin. Ew ji we re dibin alîkar ku hûn riya xwe li rêxistinên cihêreng bibînin. Û dikare ji we re bibe alîkar ku hûn biçin şaredariye û perwerdehî yan kar bibînin. VWN her weha dikare ji we re bibe alîkar ku hûn endamên malbatê bînin.

Hûn ê destûra rûniştinê wermegirin

Ger IND serlêdana we ya penaberiye red bike, hûn dikarin vê biryare bi şewirîna bi parêzerê xwe re serî li dadgeha Hollandayê bidin. Ev tê wê wateyê ku hûn bi fermî ji dadgehê re radigihînin ku hûn bi biryara IND'ê ne razî ne. Bi gelemperî, hûn dikarin li Hollanda'yê li benda pêvajoya îtirazê bin. Ger ji bo vê yekê we hê destûr nestandîbin, hûn dikarin ji dadger bipirsin ka hûn dikarin di pêvajoya îtirazê de li Hollanda'yê bimînin. Parêzerê we dê di vê yekê de alîkariya we bike. Dûv re dadger dê lêkolîne bike ka IND dema ku biryar li ser serlêdana we ya penaberiye daye, qanûnên Hollandî bi rêkûpêk bicîh aniyê.

Ger IND serlêdana we ya penaberiye red bike, hûn ê li navendek din a penaxwazan bînin bicîhkirin. Li vir, bi gelemperî 28 rojên we hene da ku hûn ê xwe ji bo ji Hollanda'yê derketinê xwe organîze bikin. Piştî bidawîbûna wê heyamê, êdî mafê we yê pêşwazîbûnê namîne. Wê demê êdî destûr nîne ku hûn ê li navenda penaxwazan bijîn. Piştî pêvajoya penaberiye jî, hûn dikarin ji bo piştgirî û agahdariye bi VWN re bikevin têkilîyê.

Veger

Hûn berpirsiyar in ji bo vegera welatê xwe. Dienst Terugkeer en Vertrek (DT&V) ji we re dibe alîkar ji bo amadekariya derketina we. Lewra, DT&V piştî redkirina serlêdana we ya penaberiye dê bi we re bikeve têkilîyê. Ger hûn di heyama diyarkirî de serbixwe dermekevin, DT&V dikare tedbîran bigire ji bo we ji Hollanda'yê bi zore derxistinê.

Gelo hûn dixwazin bi DT&V'yê re derbarê zûtir vegerîne biaxivin? Wê hingê parêzerê we yan jî VWN dikare we bi DT&V'yê re bike têkilîyê. Herwiha, bi şandina e-nameyek ji ilc@dtv.minvenj.nl, re hûn dikarin bi xwe jî bi DT&V'yê re bikevin têkilîyê daynin

Ger hûn dixwazin bi dilxwazî vegerin welatê xwe, ji kerema xwe bi DT&V yan jî Internationale Organisatie voor Migratie (IOM) re bikevin têkilîyê. Ji malperên wan dikarin zêdetir agahî bistînin. Herwiha ew agahdariya li ser vegeerê û çî piştgirî ku hûn dikarin bistînin jî vedihewîne (piştgiriya bingeîn a çûyîna û/yan piştgiriya ji nû ve entegrasyonê). Ew dikarin agahdariya pratîkî bidin we û di çûna we de ji we re bibin alîkar. Li cihê pêşwaziya COA'yê, hûn dikarin biçin IOM'ê. Her weha hûn dikarin ji bo pirsên li ser vegeer û piştgirîya muhtemel bi VWN an rêxistinên din re têkilî daynin.

Xebitîna daneyên kesane

Daneyên kesane tê wateya agahdariya her cûre ya derbarê we. Rêxistinên ku beşdarî vê belavokê dibin li jêr hatine rêz kirin. Ew rêxistinan di pêvajoyê serlêdan, rapor amadekirin, û îtîrazan de daneyên we yê kesane bi kar tînin. Ew ji we daneyên we dipirsin û ger hewce be bi rêxistin yan kesên din re jî dikevin têkilîyê. Ew rêxistinan daneyên we bi kar tînin û hildixin û, heke ji hêla qanûnê ve bî xwestin, wê ji rêxistinên din re derbas bikin. Zagona nepenîtiyê ji bo rêxistinên ku daneyên we dixebitînin berpirsiyariyan destnîşan dike. Mînakî, divê ew ê daneyên we bi awayekî vebirî û ewledar bi kar bînin. Zagona nepenîtiyê mafên we jî destnîşan dike. Mînakî, li ser daxwazê, hûn xwedî mafên jêrîn in:

- kûrbîniya daneyên we yê ku bi rêxistinan re hene;
- zanîna kijan rêxistin bi daneyên we re çî dikin û çima;
- zanîna ka daneyên we ji kîjan rêxistinan re hatine veguhestin.

Gelo hûn dixwazin di derbarê xebitandina daneyên kesane û mafên we de bêtir zanibin? Wê gavê ji kerema xwe malperên rêxistinan kontrol bikin.

Serlêdana ji bo penaberiyê di binçavkirina koçberiyê de

Gelo destûra we ya li Hollanda'yê mayîn nîne û hûn bi xwe Hollanda dernakevin? Wê hingê dibe ku hûn ê di girtîgeha koçberiyê de bî bicîhkirin. Girtîgeha koçberiyê tê wateya mayîna li avahiyek girtî (mala binçavkirinê). Armanca wê ew e ku mirovên ku bêtir destûr li Hollanda'yê dimînin ji bo bi zorê derxistinê berdest bin.

Gelo hûn di girtîgeha koçberiyê de ne û hûn penaxaz in? Yan jî hûn serlêdana penaberiyê dikin û paşê hûn di girtîgeha koçberiyê de hatine bicîhkirin? We demê serlêdana we ya penaberiyê dê li Justitieel Complex Schiphol (JCS) were standin. Dûv re IND divê di nav şeş hefteyan de biryara serlêdana we bide.

Hûn ê bi gelemperî werin birin avahiya JCS'yê. Lê her weha dibe ku hûn ê li cihê ku hûn lê ne bimînin. Gelo hûn cara yekem diçin JCS'yê û serlêdana penaberiyê dikin? Dûv re, piştî ku hûn lê gihîştin, IND carinan dipirse ku hûn ê pirsnameyek li ser kaxezê yan jî li ser komputerê tijî bikin. Ji vê formê re forma tomarkirinê tê gotin. IND dikare biryar bide ku formek tomarkirinê bikar meyne, wek nimûne, di demê mijûl de.

Dûv re hûn ê hevpeyvîna yekem ji IND'yê bistînin, jê re hevpeyvîna tomarkirinê tê gotin. Ev hevpeyvînek girîng e ku tê de IND pirsan ji we dike. Di vê hevpeyvîna de,

IND dixwaze agahî bistîne derbarê hûn kî ne û ji ku hatin. Û her weha li ser rêwîtiya we û çima hûn li Hollanda'yê ne. Hûn ê pirsan bistînin derbarê:

- nasnameya we, neteweya we, welatê jêderê, cihê rûniştin û jîngeha we;
- malbat;
- belgeyên;
- perwerde;
- kar û xizmeta leşkerî;
- jîyana li welatên din;
- rewîtiya we ya li Hollanda'yê;
- bi kurtî, sedema ku hûn li penaberiya dixwazin.

Dirûst bin û her gav daneyên xwe yê rastîn bidin. Ji ber vê yekê, daneyên ku di belgeyek (rêwîtiya) derewîn de hene bikar meynin. Her weha bêjin heke we navekî din (sexte) bikar aniyê. Ger hûn agahî yan daneyan nerast yan netemam bidin IND'yê, dibe ku ev yek ji bo biryara li ser serlêdana we ya penaberiya neyînî be.

IND rapora hevpeyvînê amade dike. Hûn ê kopiyek raporê ji parêzerê xwe bistînin. Hûn ê parêzerek bistînin ku dê alîkariya we bike ku hûn ê ji bo Prosedûra Penaberiya ya Giştî amade bibin. Hûn dikarin bi xwe jî parêzerekî bibînin. Parêzerê we qanûn û rêzikên derbarê penaberiya dizane. Û dizane ku hevpeyvîna berfireh çiqas girîng e. Ev hevpeyvîna bi IND'ê re ye ku hûn ê rave bikin ka çima hûn serlêdana penaberiya dikin. Bi gelemperî ne hewce ye ku hûn ê heqê parêzer bidin. Ev yek ji aliyê Raad voor Rechtsbijstand ve ji bo we tê kirin.

Pêvajoya Penaberiya ya Giştî (AA an AA+) ya penaxwazên ku di girtîgeha koçberan de ne wekî ya penaxwazên ku ne girtîgehê de ne pêk tê. Di serê vê belavokê de, hûn dikarin bixwînin ka di her roja prosedûra AA an AA+ de çi diqewime.

Pêvajoya penaberiya ya hêsankirî

Hûn ji welatekî ewle ne, hûn hemwelatîyê YE'yê ne yan jî jixwe parastina we navneteweyî heye? Heke wisa be, bi ihtîmalê ke mezin hûn ê nikarîbin mafê penaberiya bistînin. Piştî IND dê serlêdana we bi prosedûrek hêsan û bilez bişopîne. Di vê pêvajoyê de, hûn ê tenê 1 hevpeyvîn bi IND re bistînin. Ev herwiha derbasdar e ger we berê destûra rûniştinê ya penaberiya li Hollanda, welatekî din ê endamê YE, Norwêc, Îzlanda, Liechtenstein an Swîsre'yê hebe. IND tiştên ku we li ser sedemên xwe yê penaxwaziyê vegotîye dinirxîne. Û biryar dide ku hûn ê destûra penaberiya bistînin yan na. Di belavokê de di derbarê prosedûra penaberiya ya hêsankirî de bêtir bixwînin.

Lîsteya welatên ewledar

Albanya, Ermenistan, Bosna û Herzegovîna, Brezîlya, Gurcistan, Gana, Hindistan, Jamaîka, Kosova, Fas, Mongolya, Montenegro, Makedonyaya Bakur, Senegal, Sirbîstan, Trinidad û Tobago, Tûnis, Dewletên Yekbûyî.

Ev lîste dikare were guhertin: dibe ku welat werin zêdekirin yan jêbirin. Ew bi asta ewlehiya welatekî ve girêdayî ye. Guhertoya herî dawî ya lîsteya welatên ewledar li ser malpera hukûmeta neteweyî ye: www.rijksoverheid.nl

Piştî pêvajoya penaberiya

IND serlêdana we ya penaberiya red dike? Paşê, bi şewirîna bi parêzerê xwe re, hûn dikarin vê biryarê li dadgeheke Hollandî îtiraz bikin. Ev tê wê wateyê ku hûn bi fermî ji dadgehê re radigihînin ku hûn bi biryara IND'ê ne razî ne.

Her weha hûn dikarin ji dadgehê bipirsin ka hûn dikarin di pêvajoya îtirazê de li Hollanda'yê bimînin. Parêzerê we dê di vê yekê de alîkariya we bike.

Dûv re dadger dê lêkolînê bike ka IND dema ku biryar li ser serlêdana we ya penaberiyê daye, qanûnên Hollandî bi rêkûpêk bicîh aniye. Di gelek rewşan de, hûn dikarin li benda biryara dadgehê ya li Hollanda'yê bin. Lêbelê, hûn ê li cihê girtî bimînin.

Veger

Eger destûr neyê dayîn ku hûn li Hollandayê bimînin, hûn ji derketina xwe ya ji Hollandayê berpirsîyar in.

Dienst Terugkeer en Vertrek (DT&V) dikare ji we re bibe alîkar ku hûn ji bo derketina xwe amade bibin. Lewra, DT&V piştî redkirina serlêdana we ya penaberiyê dê bi we re bikeve têkilîyê. Ger hûn di heyama diyarkirî de serbixwe dermekevin, DT&V dikare tedbîran bigire ji bo we ji Hollanda'yê bi zorê derxistinê. Gelo hûn dixwazin bi DT&V'yê re derbarê zûtir vegerînê biaxivin? Wê hingê parêzerê we yan COA dikare we bi DT&V re bikeve têkilîyê. Yan jî hûn dikarin bixwe e-nameyek bişînin adresa ilc@dtv.minvenj.nl û bi me re bikevin têkilîyê

Ger hûn dixwazin bi dilxwazî vegerin welatê xwe, ji kerema xwe bi DT&V yan jî Internationale Organisatie voor Migratie (IOM) re bikevin têkilîyê. Ji malperên wan dikarin zêdetir agahî bistînin. Herwiha ew agahdariya li ser vegerê û çî piştgirî ku hûn dikarin bistînin jî vedihewîne (piştgiriya bingeîn a çûyîna û/yan piştgiriya ji nû ve entegrasyonê). Ew dikarin agahdariya pratîkî bidin we û di çûna we de ji we re bibin alîkar. Hûn dikarin bi gelemperî biçin IOM li navenda binçavkirinê. Her weha hûn dikarin ji bo pirsên li ser veger û piştgirîya muhtemel bi VWN re têkilî daynin.

Pirsên pir caran pirsî

Pêvajoya Penaberiya Giştî kengê dest pê dike?

Piştî ku hûn wek penaxwaz li cem polîs qeyd dibin, hûn li benda hevpeyvîna yekem a bi IND re ne. Ji vê re hevpeyvîna tomarkirinê tê gotin. Piştî wê, herî kêmtir 6 rojên we hene ku hûn ji bo pêvajoya penaberiyê (AA an AA+) amade bibin. Di pratîkê de, berî destpêkirina pêvajoya penaberiyê demeke dirêj digire. Di hin rewşan de, hûn ê demeke amadekariyê nestînin. Li navenda pêşwaziyê ya COA, hûn ê nameyekê bistînin ku tê de IND we vedixwîne hevpeyvîneke berfireh.

Çiqasî divê ez li benda biryara IND bimînim?

Pêvajoya penaberiyê ya giştî bi gelemperî 6 (AA) an 9 (AA+) rojên kar didome. Carinan IND nikare di wê demê de biryarê bide, wek nimûne ji ber ku hûn di pêvajoya penaberiyê de nexweş dibin. Di wê rewşê de, IND dikare AA an AA + bi 6 an bêtir rojên karsaziyê dirêj bike. Nivîsên IND bi gelemperî şemî û yekşeman girtî ne: ev ne rojên kar in. IND herweha dikare biryar bide ku di dema Pêvajoya Penaberiyê ya Berfireh de serlêdana we ya penaberiyê bêtir binirxîne. Paşê hûn ê belavokeke din wergirin ku tê de bêtir agadarî li ser Pêvajoya Penaberiyê ya Berfirehkirî tê de hene. Qanûn diyar dike ka piştî roja serlêdana we ya penaberiyê di nav çend mehan de divê IND biryarê bide. Ev dema biryara qanûnî ye. Serdemên biryara qanûnî li ser www.ind.nl/beslistermijnen yan jî www.ind.nl/en/decision-periods bixwînin. Dema biryarê carinan dikare were dirêjkirin. Lêbelê, IND ji bo biryardayîne nikare ji 21 mehan dirêjtir bigire.

Gelo IND di heyama biryarê de biryarek ji we re neşandiye? Di wê rewşê de, hûn dikarin bi nameyê ji IND'yê bixwazin ku biryarê li ser serlêdana we ya penaberiye bileztir bide. Parêzerê we dikare di vê yekê de alîkariya we bike.

Ez tercîh dikim ku çîroka penaberiya xwe ji mêrek an jinekê re vebêjim. Gelo ev dikare were saz kirin?

Erê, hûn dikarin di hevpeyvîna qeydkirinê de (= hevpeyvîna bi IND re) vê yekê destnîşan bikin. Dûv re IND hewl dide ku karmendekî mêr an jin û wergêrekî mêr an jin ji bo hevpeyvîneke berfireh saz bike.

Ger ez nexweş yan ducanî bim divê ez çî bikim?

Ger hûn nexweş in an ducanî ne, di dema muayeneyê de ji bo şîreta bijîjkî ji perestare re bibêjin (li belavokê binêrin: Berî ku pêvajoya we ya penaberiye dest pê bike). Ev yek bi taybetî girîng e ger we nexweşiyek infeksiyonî hebe an jî bifikirin ku we nexweşiyek infeksiyonî heye, wek: TB, xiroş an hepatît B. Tiştê ku hûn ê ji hemşîreyê re bibêjin dê nepênî bimîne. Hemşîre tu carî bêyî destûra we agahdariya li ser tenduristiya we ji kesên din re nade. Heger hûn di pêvajoya penaberiye de nexweş bibin, ji COA, IND an jî VWN re bibêjin. Ew dikarin ji we re bibin alîkar ku hûn alîkariya rast (a tibbî) bistînin. Roja ku hûn bi IND'yê yan parêzerê xwe re hevpeyvînek dikin hûn nexweş in? Dûv re ji COA bipirsin ku vê yekê ji IND an parêzerê we re ragihîne.

Piştî xwendina vê belavokê hê jî pirsên we hene?

Hûn dikarin van pirsan ji parêzerê xwe yan yek ji xebatkarên COA, IND an VWN bipirsin.

Gelo ti giliyê we heye?

Hemû rêxistinên ku di pêvajoya penaberiye de cih digirin, bi profesyonelî û biserûberî dixebitin. Gelo hûn hîn jî dihêsin ku we ji hêla rêxistinek ve muameleyek ne baş dîtiye? Hingê hûn dikarin gilîya xwe diyar bikin. Parêzerê we an jî VWN dikare di vê yekê de alîkariya we bike.

Ev weşan çapeke hevbeşê ya:
Afdeling Vreemdelingenpolitie, Identificatie
en Mensenhandel (AVIM)
Nidos
Centraal Orgaan opvang asielzoekers (COA)
Immigratie- en Naturalisatiedienst (IND)
Koninklijke Marechaussee (KMar)
Raad voor Rechtsbijstand (RvR)
VluchtelingenWerk Nederland (VWN)
Internationale Organisatie voor Migratie
(IOM)
Dienst Terugkeer en Vertrek (DT&V)

Erkdarî ji hêla:
Wezîra van Justitie en Veiligheid,
Directie Migratiebeleid
www.rijksoverheid.nl

Tu maf ji naveroka vê weşanê nayê girtin.
Ger werger di şîrovekirinê de bibe sedema
cûdahiyên, guhertoya Hollandî serwer dibe.